

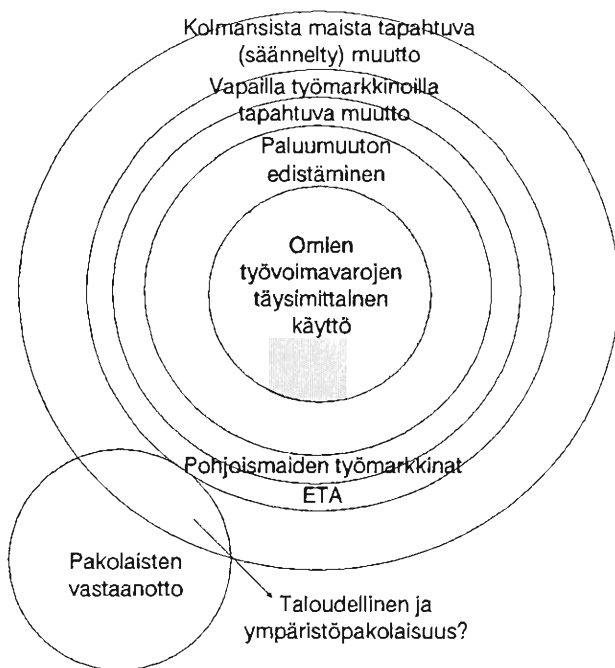
Olavi Koivukangas

Suomen maahanmuuttopolitiikka hahmottuu

Puolitoista vuotta kestäneen uurastuksen jälkeen on siirtolaisuusasiain neuvottelukunta saanut valmiiksi mietintönsä *Suomi ja ihmisten liikkuvuus muuttuvassa Euroopassa*. Mietintö tulee käsitykseni mukaan muodostamaan perustan tulevien toimenpiteiden suunnittelulle. Toivottavasti se innoittaa myös laajempaan keskusteluun Suomen maahanmuuttopolitiikan periaatteista ja tavoitteista.

Suomen siirtolaisuuspolitiikan kokonaisuus

Yllä oleva kuvio havainnollistaa sen, että Suomen maahanmuuttopolitiikan ytimen muodostaa omien työvoimaresurssien täysimääräinen hyödyntäminen ennen rekrytointia ulkomailta. Ensisijaisia ja toivottavia maahanmuuttajia olisivat ulkomailta palaavat suomalaiset ja heidän jälkeläisensä. Paluumuutto olisi nykyistä kiinteämmin kytkettävä myös maastamuuttopolitiikkaan ja sitä tulisi pyrkiä edistämään kaikki keinoin.

Seuraavan kehän Suomen maahanmuuttopolitiikassa muodostavat pohjoismaiset työmarkkinat osana suunniteltuja ETA:n vapaita työmarkkinoita. Muuttoliike Suomen ja nykyisen EY-alueen välillä jäänee suhteellisen vähäiseksi, vaikka kasvaneen jonkin verran molempiin suuntiin.

Maahanmuuttopolitiikan uloimman kehän muodostaa muutto kolmansista maista. Suurin muuttopaine Suomeen kohdistuu itäisen Euroopan alueelta, erityisesti Baltiasta, Neuvostoliiton puoleisilta alueilta sekä Puolasta. Tätä muuttoliikettä tullaan jatkossakin säätelemään oleskelu- ja työluvilla. Tähän liittyvä peruskysymys on se, tuodaanko Suomeen työvoimaa vai edistetäänkö tuotannollista yhteistyötä lähtömaiden kanssa – tai mahdollisesti molempia. On myös pohdittava tilapäisen ja pysyvän maahanmuuton strategioita.

Maahanmuuttopolitiikkaan liittyy myös pakolaisuus, jonka jatkossakin tulisi perustua vain humanitaarisiin lähtökohtiin. Suomen tulee myös huolehtia siitä, että ulkomaalaisilla ja heidän perheillään on edellytykset palata lähtömaahansa. Keskeinen kysymys on myös maahanmuuton mitoitus: pyritäänkö maahanmuutolla huolehtimaan väestönkehityksestämme vai pyritäänkö täyttämään vain työvoimavaje?

Jos maahanmuuttovirrat kasvavat merkittävästi, se asettaa suuria vaatimuksia yhteiskunnan kaikille tasoille. Ulkomaisen työvoiman käytön on tapahduttava taloudellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja tasavertaisena kantaväestön kanssa. Tämä on haaste sekä hallinnolle että yleiselle asennoitumisellemme ulkomaalaisiin. Maahanmuuttopolitiikan kehittämiseen liittyy myös suuri tutkimustarve sekä kansallisesti että yhteistyössä muiden maiden kanssa.

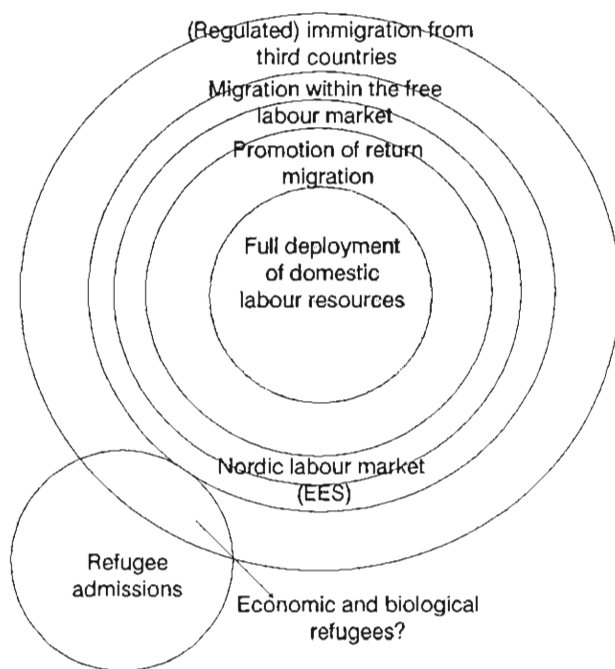
Kokonaisuutena Suomen maahanmuuttopolitiikka tulisi nähdä osana Suomen tulevaa väestökehitystä. Suomen etujen mukaista on myötävaikuttaa kansainvälisten muuttovirtojen hallittuun ohjautumiseen ja erityisesti pyrkimykseen vähentää lähtömaissa olevia muuttopaineita. Kansainvälisen yhteistyön merkitys korostuu tälläkin alueella.

Siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan mietinnön valmistumisen jälkeen pallo on tasavallan hallituksella ja eduskunnalla. Hallitus on saanut mietinnöstä suuntaviivoja ja hyvän työvälineen Suomen maahanmuutto- ja pakolaispolitiikan periaatteiden ja tavoitteiden määrittämiseksi 1990-luvulla.

Finnish Immigration Policy Takes Shape

After eighteen months of deliberations, the Finnish Committee on Immigration has completed its Report, *Finland and human mobility in a changing Europe*. This report will, I believe, provide the basis for planning future Finnish immigration policies; and it is to be hoped that it will also stimulate wider discussion on the principles and objectives of immigration policy in Finland.

An overall view of Finnish migration policy

As the accompanying Figure makes clear, the central factor in Finnish immigration policy is the full deployment of the labour resources available within Finland, before the recruitment of any new labour from abroad. The prime category of potential immigrants then consists of Finnish emigrants or their descendants returning to Finland: there should be a closer link between return migration and emigration policies, and return should be encouraged by all available means.

The next ring in the diagram relates to the Nordic labour market, part of the proposals for a free labour market in conjunction with the European Economic Space (EES). Migration between Finland and the present European Community countries is likely to remain on a small scale, despite some increase in both directions.

Finally, the outermost ring in the diagram refers to immigration from third countries. The heaviest pressure on Finland will presumably come from eastern Europe, and in particular from the Baltic countries, adjacent regions of the USSR, and Poland. This immigration will continue to be subject to controls through residence and work permits. One of the essential questions is whether to aim at importing labour into Finland, or at promoting production within the potential labour-exporting countries – or possibly both. It will also be necessary to consider strategies of temporary and permanent immigration.

Immigration policy also, however, covers refugee admissions, which in future should be based solely on humanitarian considerations. Finland should also ensure that foreigners, and their families, are in a position to return to their countries of origin.

A further question is that of scale: should we be aiming to use immigration to meet objectives of population growth, or merely to meet deficiencies in the supply of labour?

If the flow of immigration increases sharply, it imposes severe strains on all levels of society. In the use of foreign labour, both economic and social justice, and equality with the indigenous population, must be observed. This presents a challenge, both for the State, and for public attitudes towards foreigners. There is a major need for further research in conjunction with the development of immigration policy, both on the national and international levels.

In its totality, Finnish immigration policy needs to be seen in the context of the country's future population development. It is in Finland's interests to promote controlled direction of the flow of international migration, and in particular to encourage policies aimed at reducing the push pressures in the areas of potential emigration. Here too international cooperation is of major importance.

Now that the Immigration Committee has completed its Report, responsibility lies with the Government and Parliament. The Report provides the Government with a sound framework for laying down the principles and objectives of Finnish immigration and refugee policy during the 1990s.

